

Charakterystyka regionu¹

Woj. podkarpackie leży w południowo-wschodniej części Polski, w sąsiedztwie województw: lubelskiego, świętokrzyskiego i małopolskiego. Centrum regionu jest Rzeszów z 183,6 tys. mieszkańców, który jest ośrodkiem handlowo-usługowym, przemysłowym i edukacyjnym. Miasto posiada port lotniczy zlokalizowany w Jasionce, który jest stałym przejściem granicznym. Administracyjnie woj. dzieli się na 21 powiatów i 4 miasta na prawach powiatów. Województwo zajmuje łącznie obszar 17,8 tys. km², na którym mieszka 2 mln 127 700 os. („Stan, ruch naturalny i migracje ludności w woj. podkarpackim w 2015 r.” GUS, maj 2016), co stanowi 5,5% populacji kraju. Pod względem liczby ludności podkarpackie zajmuje 9 miejsce w kraju. Ludność miejska (zamieszkująca w 51 miastach) stanowi 41,3% ludności. Jest to najniższy wskaźnik urbanizacji wśród województw – śr. dla Polski wynosi 60,3%. Najbardziej zaludniony jest podregion rzeszowski - skupia 29,7% ogółu mieszkańców, najmniej mieszkańców mają powiaty: bieszczadzki i leski. W ciągu 2015 r. liczba ludności w województwie zmalała o 1530 osób. Podkarpackie cechuje dodatni poziom przyrost naturalny. W 2015 r. w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniósł 0,07 i mimo, że był niższy niż w 2014 (0,75) i zdecydowanie niższy w 2010 (1,74) to nadal jest najwyższy w kraju (śr. to minus 0,67).

Struktura ludności według płci od kilku lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, które stanowią 51,0% ludności województwa.

W 2015 r. współczynnik feminizacji dla woj. podkarpackiego osiągnął wartość 104 (dla kraju – 107). Oznacza to, że na 100 mężczyzn przypadało statystycznie 104 kobiety (w miastach – 109, na wsi – 101). Na Podkarpaciu obserwuje się niekorzystne zmiany, świadczące o starzeniu się społeczeństwa. Następuje zmniejszanie udziału dzieci i młodzieży (w wieku 0-17 lat) przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym (65 lat i więcej). Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (poniżej 18 lat) obniżył się z 18,8% w 2014 r. do 18,5% w 2015 r. Jednocześnie udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł z 17,7% do 18,2%. Zmniejszył się udział ludności w wieku produkcyjnym – z 63,5% w 2014 r. do 63,2%. W 2015 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 58 os. w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym).

Istotny wpływ na stan i strukturę zaludnienia mają migracje stałe ludności. Niekorzystne tendencje wykazuje migracji wewnętrznych. W 2015 r. w woj. zameldowano na pobyt stały 18 tys. osób, natomiast liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego wyniosła 20,4 tys. - saldo migracji w ruchu wewnętrznym wynosiło minus 2,4 tys. osób.

Na koniec grudnia 2015 r. w woj. podkarpackim do rejestru REGON wpisanych było 165,2 tys. podmiotów gospodarki narodowej tj. osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających

¹ Wszystkie przedstawione dane pochodzą z raportów opracowanych na potrzeby projektu:

- *Ekspertyza. Sytuacja osób młodych oraz potrzeby i oczekiwania pracodawców w kontekście polityki wobec osób młodych w województwie podkarpackim*, dr. Artur Grzesik, Rzeszów, wrzesień 2016.
- *Raport podsumowujący przeprowadzoną diagnozę i analizę potrzeb i potencjałów osób młodych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy*, Piotr Buczek, Rzeszów, sierpień 2016.